

Uppföljning av internkontrollplan 2023

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Innehållsförteckning

Inledning	3
Granskningar	4
Nämndens granskningar	4
Risk: Bristfällig efterlevnad av Malmö stads grafiska profil	4
Granskning: Bristfällig efterlevnad av Malmö stads grafiska profil	4
Risk: För sent betalda leverantörsfakturor.....	5
Granskning: För sent betalda fakturor	6
Kommungemensamma granskningar	8
Risk: Bristande tillgänglighet	8
Granskning: Bristande tillgänglighet	8
Risk: Risk för bristande följsamhet mot skattelagstiftning kopplat till förmåner.....	10
Granskning: Kostförmåner	10

Inledning

Intern kontroll är en del i Malmö stads kvalitets- och utvecklingsarbete och syftar till att säkerställa att lagar, policyer, rutiner och andra styrdokument följs och att allvarliga fel upptäcks och åtgärdas. En god intern kontroll tillser att verksamhetssystem och rutiner är ändamålsenliga, att redovisning är korrekt, att information rörande verksamheten är god och att verksamheten skyddas mot förluster eller förstörelse av kommunens tillgångar. Intern kontroll är en process som bygger på en samverkan mellan såväl den politiska ledningen som ansvariga chefer och övriga medarbetare. Processen – som beskrivs i Malmö stads reglemente för intern kontroll – syftar till att med en rimlig grad av säkerhet uppnå:

- att verksamheten är ändamålsenlig och effektiv,
- att information om verksamhet och ekonomi är tillförlitlig, samt
- att lagar, förordningar och styrdokument följs.

I gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens interna kontrollplan för 2023 anges vilka olika granskningsområden som ska följas upp under året. Föreliggande rapport avser uppföljning av två kammungemensamma granskningar för 2023 avseende *Bristande tillgänglighet* och *Risk för bristande följsamhet mot skattelagstiftning kopplat till förmåner* samt nämndens granskningar avseende *Bristfällig efterlevnad av Malmö stads grafiska profil* och *För sent betalda leverantörsfakturer*.

Granskningar

Nämndens granskningar

Risk: Bristfällig efterlevnad av Malmö stads grafiska profil

Beskrivning av risk

Risk för otydlighet kring avsändare på grund av att förvaltningens verksamheter inte följer de riktlinjer kring grafisk profil som gäller för Malmö stad vilket kan leda till bristande förtroende hos allmänheten.

Granskning: Bristfällig efterlevnad av Malmö stads grafiska profil

Områden och tillhörande rutiner som ska granskas:

Malmö stads riktlinjer för grafisk profil samt tillhörande instruktioner/rutiner som syftar till att säkerställa att riktlinje efterföljs.

Syfte med granskningen:

Syftet med granskningen är att bedöma i vilken utsträckning förvaltningens verksamheter följer Malmö stads grafiska profil samt uppskatta behov av åtgärder för att förebygga, upptäcka och hantera brister.

Omfattning/avgränsning:

Granskningen omfattar alla förvaltningens gymnasieskolor. Granskningen avgränsas till allt profilmaterial (både lärar- och elevmaterial) som beställts direkt av skolverksamheterna under 2022.

Granskningsmetod:

En sammanställning av allt beställt profilmaterial under 2022 begärs in från skolverksamheterna. Beställd profilprodukt ska redovisas med foto. Beställd tryckbeställning ska redovisas i pdf-format.

Allt redovisat material kontrolleras utifrån överensstämmelse med Malmö stads grafiska profil.

Resultat

Genomförande av granskning och resultat

En förfrågan via mail skickades ut till alla sektionschefer på gymnasieskolorna den 31 mars där förvaltningen begärde in underlag avseende det profilmaterial och tryckta material som skolorna gjort egna beställningar av under 2022. Skolorna fick två veckors svarstid, till den 14 april. Profilprodukter redovisas med foto. Tryckbeställning redovisas i pdf-format. Alla 13 gymnasieskolor ingick i granskningen, av dessa svarade alla utom en på förfrågan. Den skola som inte svarade har inte beställt något eget material.

Kontroll av överensstämmelse med Malmö stads grafiska profil genomfördes av kommunikationsenheten.

Granskade tryckbeställningar i form av skolbroschyrer för alla skolor var utan brister.

När det gäller granskat profilmaterial var 6 av 12 skolor utan brister. En skola hade mindre brister på profilerat material (för liten friyta runt Malmö stads logotyp), och fem hade mer allvarliga brister (tex egen logotyp, manipulerade eller felaktiga typsnitt). De fem skolor som uppvisade allvarliga brister, uppvisar detta på alla eller flertalet av de granskade profilprodukterna.

Analys

Utifrån tidigare dialoger med gymnasieskolorna är kommunikationsenhetens uppfattning att kunskapsnivån hos kontaktpersoner och chefer visserligen kan behöva stärkas, men att verksamheternas

avsteg från Malmö stads grafiska profil enbart i fåtalet fall handlar om okunskap kring riktlinjer och rutiner.

Det finns ett behov för gymnasieskolorna att visa sin särprägel i kommunikations- och profileringsmaterial. Detta behov kan mötas inom ramen för Malmö stads grafiska profil, men kräver dialog och samarbete med kommunikationsenheten. Granskningen visar att ett sådant samarbete inte etablerats i tillräcklig utsträckning.

Slutsats

Förbättringsåtgärder har vidtagits under våren 2023. Bland annat har rektorer, sektionschefer och kommunikationsenhetens kontaktpersoner på gymnasieskolorna involverats i dialoger avseende möjligheter och begränsningar till särprofilering utifrån Malmö stads grafiska profil.

Kommunikationsenheten har även haft fördjupande dialog med de skolor som uppvisat större brister i granskningen.

Kommunikationsenheten har sedan ett flertal år en etablerad rutin med profilproduktsleverantören att konsultera kommunikationsenheten vid alla verksamheters beställningar för att säkerställa att Malmö stads grafiska profil följs. Utifrån återkoppling från profilproduktsleverantören tas en lärande dialog med verksamheterna vid behov.

En årligen återkommande uppdatering och påminnelse om riktlinjerna ligger sedan 2023 i årshjul för sektionschefer.

I Malmö stads grafiska manual finns riktlinjer för formgivning av trycksaker och profilmaterial. Den grafiska manualen finns tillgänglig på intranätet Komin och på malmo.se.

Åtgärd	Vad ska göras:
Utveckla introduktion för nya chefer	Se över innehållet i kommunikationsenhetens introduktion för nya chefer kring Malmö stads grafiska profil, samt göra introduktionen obligatorisk. Detta för att förbättra efterlevnad av Malmö stads grafiska profil.

Risk: För sent betalda leverantörsfakturer

Beskrivning av risk

Risk för att leverantörer inte får betalt enligt förfalldatum på grund av att leverantörsfakturer inte hanteras och beslutsattesterats i tid vilket kan leda till kostnader för påminnelseavgifter och dröjsmålsränta, administrativt merarbete samt förtroendeskada.

Granskning: För sent betalda fakturer

Områden och tillhörande rutiner som ska granskas:

Leverantörsfakturer som ej betalats i tid.

Syfte med granskningen:

Syftet med granskningen är att undersöka i vilken omfattning leverantörsfakturer ej betalas i tid samt identifiera orsaker till avvikelser och eventuella förbättringsåtgärder.

Omfattning/avgränsning:

Granskningen avgränsas till alla fakturer på belopp över 5000 kr under första tertiet 2023.

Granskningsmetod:

Granskningen består av en fakturagranskning utifrån ett slumpmässigt urval av 100 fakturor som ej betalats i tid.

För samtliga fakturor i urvalet ska flödet i ekonomisystemet kontrolleras och de som hanterat fakturorna intervjuas för att identifiera orsaker till varför de ej betalats i tid.

I granskningsresultatet ska även redovisas hur många av det totala antalet för sent betalda fakturor som varit mindre än fem dagar för sent betalda och hur många som varit fem dagar eller mer för sent betalda.

Resultat

Genomförande av granskning och analys

Enbart externa fakturor har genomgått granskningen. Interna leverantörsfakturor och från Malmö stads egna bolag har undantagits från denna granskning. Först har en kartläggning av fakturor genomförts. Kartläggning har gjorts via historiken på fakturorna, orsaken till att de betalats för sent har identifierats och slutsatser har dragits utifrån den information som finns att tillgå i ekonomisystemet. Utöver information i ekonomisystemet har därefter kompletterande intervjuer genomförts för att vidare undersöka anledningar varför fakturor betalats för sent. Följande medarbetare i Malmö stad intervjuades: 4 chefer, 5 granskningsattestanter samt Malmö stads skanningsenhet. Särskilt fokus i intervjuerna har varit att förstå varför pappersfakturor betalats för sent. Vidare har även 8 företag intervjuats då många pappersfakturor inkommit sent till Malmö stads ekonomisystem. Intervjuerna med företagen resulterade i svar gällande 11 fakturor angående när och varför de inkommit sent.

Analys

Resultatet av kontrollen för år 2023 Terial 1, jan-april 2023

Alla fakturor, både de som betalats i tid och betalats försent	Antal försent betalda fakturor	Varav mindre än 5 dagar försent betalda fakturor	Varav 5 dagar eller mer försent betalda fakturor
2157	149	45	104

Kontrollen visade att 7 procent av fakturorna var försenade till betalning. Av de fakturor som var sena till betalning var ca 30 procent färre än fem dagar försenade och 70 procent av fakturorna fem dagar eller mer försenade.

Huvudorsakerna till de 100 stickproven som gjordes och varför fakturorna betalades försent redovisas nedan. En faktura kan ha mer än en orsak till varför den betalats försent.

Orsaker till försent betalda fakturor	Antal fakturor
Fakturor som kommit in sent i Ekot	58
Legat länge hos beslutsattestant	19
Legat länge hos granskningsattestant	14
Cirkulerats runt bland medarbetare	10
Sen inleverans	8
Andra orsaker	6

Av de fakturor som kommit in sent i ekonomisystemet är 43 pappersfakturor, 12 elektroniska fakturor och 3 försystems fakturor.

Pappersfakturor kan antingen komma via post eller mejl till Malmö stads skanningsenhet. Vid intervju hos

Malmö stads skanningsenhet framkommer att de skannar in pappersfakturor till Malmö stads ekonomisystem samma dag eller senast dagen efter.

Genomgång av pappersfakturor som kommit in sent i ekonomisystemet

- 35 fakturor har kommit via fil från skanningsenheten. Exakt anledning till att de kommit in sent är omöjligt att veta men troliga orsaker är att fakturorna inte skickades till korrekt förvaltning eller blev försenade på grund av hantering via PostNord.
- 4 utländska fakturor har tagits in av redovisningsenheten. Fakturor har troligen kommit till redovisningsenheten via mejl men kan också ha kommit via post.
- 3 fakturor har gått till en annan förvaltning inom Malmö stad vilket fördröjt hantering av fakturorna.
- 1 faktura oklar anledning.

Intervjuer hos företag som skickat pappersfakturor till Malmö stad

- 2 fakturor är skickade via post i tid från företagen.
- 2 fakturor är skickade via mejl i tid från företagen.
- 3 fakturor är skickade elektroniskt i tid från företaget men Malmö stad har mottagit dem som pappersfakturor. Troligen blivit fel hos företaget vid de elektroniska utskicken och att Malmö stad därför därefter fått pappersfaktura med anledning av att det inte gått att skicka elektroniskt.
- 4 fakturor. Oklart hur de är skickade men de är skickade i tid från företagen.

Ingen av dessa företag visste varför fakturorna kommit in sent till Malmö stads ekonomisystem.

Intervjuer hos granskningsattestanter eller beslutsattestanter till varför fakturorna inte hanterats under lång tid

De slutsatser som kunde dras från dessa intervjuer är:

- Väntade på bekräftelse att varorna levererats
- Bristande underlag från leverantörer
- Oklarheter med fakturan vad som skulle betalas
- Väntade på exempelvis syfte och deltagare men berörda personer var ej tillgängliga för komplettering.
- Oklart om fakturan skulle betalas då det inte fanns något avtal.
- Invänta komplettering från berörda parter för att behandla fakturan enligt riktlinjer.
- Sjukskrivning

Slutsatser

Resultatet visar att verksamhetens rutiner och processer i större utsträckning än leverantörernas, är orsaken till att fakturor betalas försent. Arbetet fortsätter med att minimera antalet försent betalda fakturor. Detta genom bland annat ytterligare utbildning och information för verksamheterna om vikten av skyndsam hantering av fakturor, att alltid använda e-handel i första hand samt att inleverans ska göras snarast efter godsleveransen.

Även arbetet med att se till att fakturorna är rätt adresserade pågår fortlöpande. Dels genom information till de som hanterar inköpen så att korrekta fakturauppgifter lämnas till leverantörer men även genom att verksamheten eller redovisningsenheten tar kontakt med leverantörerna så att nästa faktura blir korrekt adresserad.

Redovisningsenheten kommer fortsatt informera om hur viktigt det är att betalningarna kommer

leverantörerna tillhanda i tid samt utbilda i hantering av fakturor på ett effektivt sätt. Redovisningsenheten kommer även att fortsätta informera om vikten av korrekta fakturaadresser, både vad gäller pappersfakturor och e-handelsfakturor, och även arbeta för en fortsatt ökning av inköp via e-handeln genom utbildning och information.

Kommungemensamma granskningar

Risk: Bristande tillgänglighet

Beskrivning av risk

Risk för att alla människor inte kan ta del av stadens verksamheter, insatser och tjänster på grund av att tillgänglighetsbrister inte löpande identifieras och åtgärdas. Det kan leda till bristande likvärdighet, diskriminering och till att mänskliga rättigheter inte tillgodoses.

Enhet

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Granskning: Bristande tillgänglighet

Områden och tillhörande rutiner som ska granskas:

Granskningen utgår från det nationella målet för funktionshinderpolitiken: Att med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhället för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund.

FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning antogs 2006 av FN:s generalförsamling och ratificerades av Sverige 2008.

Tillgänglighet innebär [i detta sammanhang - definition från Myndigheten för delaktighet (MFD)] att samhället utformas för att så många som möjligt ska kunna ta del av det. En förutsättning för att många personer med funktionsnedsättning ska kunna vara delaktiga i samhället är tillgänglighet. Tillgänglighet handlar om att kunna ta del av den fysiska miljön och kunna ta sig runt i samhället. Det innebär också att få tillgång till information och kommunikation och att kunna använda produkter, miljöer, program och tjänster.

Syfte med granskningen:

Syftet med granskningen är att undersöka hur Malmö stads förvaltningar och helägda bolag arbetar för att säkerställa att det sker ett löpande arbete för att identifiera brister och förbättra tillgängligheten i befintliga lokaler där kommunal verksamhet bedrivs. Granskningen syftar också till att tydliggöra ansvar och rutiner samt till att identifiera möjliga utvecklingsområden.

Omfattning/avgränsning:

Granskningen omfattar Malmö stads samtliga nämnder och helägda bolag och genomförs på samma sätt av nämnder och bolag. Tillgänglighet är ett omfattande område och avgränsning har gjorts till lokaler.

Granskningsmetod:

Granskningen kommer att genomföras på samma sätt för stadens nämnder och bolag och består av två delar:

- Granskning genom frågor kring nämndens/bolagets arbete med att systematiskt identifiera och åtgärda befintliga tillgänglighetsbrister i lokaler där kommunal verksamhet bedrivs, hur samverkan med relevanta aktörer bedrivs etcetera.

- Granskning av tillgängligheten vid ett antal utvalda lokaler, med utgångspunkt från checklista.

Resultat

Genomförande och analys

Malmö Borgarskola blev slumpmässigt utvald av stadskontoret för genomgång av den checklista som funktionsstödsförvaltningen tagit fram. Malmö Borgarskola är en central belägen fastighet som det är lätt att ta sig till via kollektivtrafik samt andra färdmedel.

Granskningen av lokalerna visade ett fåtal brister i fastigheten avseende orientering i form av skyltar och utebelysning. Enheten för fysisk miljö på förvaltningen hjälper verksamheterna med att identifiera, åtgärda och följa upp de brister och behov av underhåll med mera för fastigheter som nämnden hyr. Enheten för fysisk miljö har även implementerat en så kallad investeringsplan som innebär att verksamheterna arbetar långsiktigt med behov, ekonomi och önskemål i lokalerna. Detta gör att enheten för fysisk miljö, verksamheterna och fastighetsägare arbetar tillsammans på ett sätt som leder till mer effektiv användning av resurser – både tid och ekonomi – för alla parter. Arbetet med lokalanpassningar utgår från respektive verksamhets behov samt fastighetsägarens underhållsplan.

För att arbeta systematiskt med att upptäcka brister och behovet av förbättring genomför verksamheter årligen en skydds rond. Vidare sker även kontroller från myndigheter, såväl anmälda som oanmälda besök för att kontrollera att verksamheten bedrivs inom de lagar och riktlinjer som finns. Förvaltningens gymnasieskolor finns ofta i fastigheter av äldre karaktär vilket innebär begränsningar – det är inte alltid möjligt att göra äldre fastigheter fullt tillgängliga utifrån dagens krav.

Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen har ett huvudsakligt styrande dokument för lokalplanering. *Lokalbehovsplanen* utgör grunden för nämndens lokalförsörjningsarbete. Planen uppdateras årligen och beskriver nämndens övergripande lokalbehov, idag och framåt. I planen beskrivs utnyttjandet av befintliga lokaler, hur lokalbehoven utvecklar sig över perioden samt hur planeringen ser ut för att möta de behoven. Planen beskriver också hur nämndens lokalkostnader påverkas av planeringen. Lokalbehovsplanen utgör ett underlag dels för den egna verksamheten, dels för stadens samlade lokalförsörjningsarbete.

Enheten för fysisk miljö har även startat arbetet med att ta fram ett lokalprogram som ska vägleda planeringen kring ytor, möblering, funktioner, flexibilitet i lokaler med mera. Förvaltningen arbetar tillsammans med olika aktörer för att alla våra verksamheter ska vara tillgängliga, säkra, ändamålsenliga och inspirerande.

Slutsatser

Förvaltningen arbetar tillsammans med olika aktörer för att alla våra verksamheter ska vara tillgängliga, säkra, ändamålsenliga och inspirerande. Utifrån denna granskning bedömer förvaltningen att arbetet kring den fysiska tillgängligheten är ändamålsenlig och det finns systematik och arbetssätt för att kunna hitta denna typ av brister och vidta åtgärder i tidigt skede.

Risk: Risk för bristande följsamhet mot skattelagstiftning kopplat till förmåner

Beskrivning av risk

Risk för bristande följsamhet mot skattelagstiftningen när det handlar om förmåner på grund av bristande kunskaper och dålig följsamhet mot rutiner eller brister i dessa, vilket kan leda till ekonomiska konsekvenser och ifrågasatt förtroende från allmänheten.

Enhet

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Granskning: Kostförmåner

Områden och tillhörande rutiner som ska granskas:

Granskningen omfattar instruktioner/policyer och liknande samt rutiner som syftar till att säkerställa att det blir rätt utifrån gällande regler på området kostförmåner.

Syfte med granskningen:

Syftet med granskningen är att få fram underlag för att bedöma huruvida det är lätt att göra rätt, och därigenom kunna uppskatta behov av åtgärder exempelvis i form av informationsinsatser och förbättrade rutiner för att förebygga, upptäcka och hantera brister.

Omfattning/avgränsning:

Granskningen omfattar nämnder och helägda bolag och avgränsas till interna sammankomster. Avgränsningen till interna sammankomster har gjorts av resursskäl och för att det bedöms att risken att det blir fel är störst inom detta område.

Granskningsmetod:

Granskningen består av två delar, dels fakturagranskning och dels ett antal frågor, bland annat kring förekomst och kvalitet i instruktioner/policyer och liknande.

Fakturagranskningen sker utifrån ett urval av fakturor. Stadskontoret bistår förvaltningar och bolag med att ta fram slumpmässiga urval av fakturor som avser interna sammankomster. Antalet fakturor att granska kommer att vara proportionellt mot omfattningen i respektive nämnd/bolag. Ett underlag för dokumentation av granskningen av fakturorna kommer att tillhandahållas tillsammans med mer detaljerade anvisningar.

Utöver fakturagranskningen kommer respektive nämnd/bolagsstyrelse få svara på ett antal frågor. Dels frågor kring förekomst och kvalitet i instruktioner/policyer och liknande kopplat till resultatet av fakturagranskningen, dels frågor kring hur nämnden/bolaget arbetar med att säkerställa att det blir rätt.

Resultat

Genomförande av granskning och resultat

Finns riktlinje, rutinbeskrivning eller instruktion (lokal eller kommungemensam) dokumenterad för granskat område? Om ja, ange benämning och var den återfinns till exempel Komin, i filmapp, i pärm på medarbetares kontor.

Förvaltningen har riktlinjer och rutiner för hantering av personalkostnader publicerade på Komin. Redovisningsansvarig på förvaltningen har en obligatorisk utbildning med alla nyanställda chefer där ett moment är att informera om riktlinjer och lagar kring representation. Ekonomiavdelningen har löpande utbildningsträffar med fakturamottagarna ute på verksamheterna där vi bland annat informerar om hantering av kostnader för representation.

Utöver detta kontrollerar Redovisningsenheten och redovisningsansvarig dagligen utgående betalningar från förvaltningen och ett, av flera, kontrollmoment är då att granska representationsfakturor.

Fungerar riktlinje/rutinbeskrivning/instruktion (eller motsvarande) ändamålsenligt

Granskningen visar att förvaltningens informationsinsatser och riktlinjer fungerar ändamålsenligt.

Beskriv ett sammanfattande resultat av granskningen, exempelvis avvikelser som konstaterats och i vilken omfattning. Resultat ska beskrivas även om inga avvikelser har hittats. Om det finns ytterligare dokumentation från granskningen ska denna bifogas.

Fakturagranskningen består av ett slumpmässigt urval på tjugofyra fakturor hämtade från förvaltningens representationskonto. Enligt granskningen avser arton fakturor enklare förtäring och sex fakturor

måltider. Resultatet från granskningen visar att samtliga fakturor som avser enklare förtäring överensstämmer med förvaltningens och Skatteverkets riktlinjer och definition kring vad som klassas som enklare förtäring och det finns inga brister i underlag. Utöver fakturorna för enklare förtäring innefattar urvalet sex fakturor med måltider som samtliga uppfyller förvaltningens och Skatteverkets riktlinjer.

Slutsats

Resultatet från den kommungemensamma granskningen - förmån av kost visar att gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen inte har några brister i sin representation och att förvaltningens utbildnings- och informationsinsatser hjälper verksamheterna att göra rätt.

Om avvikelser konstaterats lämnas förslag till förbättringsåtgärder.

Inga avvikelser.